

Opioïden

Opioïden vormen een groep medicijnen met een sterke pijnstillende werking. Ze werken allemaal ongeveer hetzelfde: ze remmen de pijngewaarwording in de hersenen. Ze hebben alleen geen ontstekingsremmend effect en de meeste werken ook niet bij zenuwpijn.

Voorbeelden van opioïden zijn: tramadol, morfine, oxycodon of fentanyl. Opioïden bestaan in allerlei vormen, bijvoorbeeld als tabletten, capsules, zetpillen, zuigtabletten of pleisters.

Opioïden zijn verschillend in werkingsduur: het ene medicijn kan kortdurend werken, het andere langdurend. Ook werkt het ene soort opioïde sneller dan het andere. Je lichaam went aan een vaste dosis van een opioïde. Dit is normaal. Maar ga niet zonder overleg met arts het middel meer of vaker gebruiken.

Bekijk een filmpje van de Sint Maartenskliniek met apotheker Bart van den Bemt over opioïden:

Wanneer krijg je een opioïde bij reumatische aandoeningen?

- Bij kortdurende pijn na operaties als gevolg van een reumatische aandoening zoals artrose, kan een opioïde vaak voor korte tijd worden voorgeschreven.
- Bij langdurige pijn door een reumatische aandoening zul je in overleg met je arts eerst paracetamol proberen, eventueel in hoge dosis. Als dat onvoldoende werkt, een ontstekingsremmende pijnstiller. Bij ontstekingsreuma probeer je soms gelijk een ontstekingsremmende pijnstiller. Helpen deze ontstekingsremmende pijnstillers je niet of mag je die vanwege bijwerkingen niet gebruiken? Dan is een opioïde bij ernstige pijn misschien mogelijk.

Welke dosis en hoe lang?

Je arts zal je de best werkende, zo laag mogelijke dosering voorschrijven voor een zo kort mogelijke tijd. Soms gebruik je een opioïde voor langere tijd. Dan is het extra belangrijk dat je regelmatig goed overlegt met je arts, ook over de mogelijkheid om de opioïde weer af te bouwen. Helpt het niet meer voldoende tegen de pijn? Ga dan in overleg met je arts.

Zelf meer van of vaker je medicijn gebruiken, is bij een opioïde erg onverstandig en kan het risico op verslaving vergroten.

Lees hier hoe je een opioïde verstandig gebruikt

Werking en bijwerkingen

Opioïden remmen de pijngewaarwording in de hersenen. Hierdoor voel je de pijn minder als je een opioïde gebruikt. Opioïden helpen niet tegen ontstekingen of zenuwpijn. Behalve tramadol, dat medicijn kan wel bij zenuwpijn helpen.

Opioïden kunnen bijwerkingen geven, deze zijn bij de meeste opioïden ongeveer hetzelfde. Lees altijd goed de bijsluiter, zodat je weet van welke bijwerkingen je misschien last kan krijgen. Je hoeft niet van alle bijwerkingen last te krijgen.

Bijwerkingen die vaak voorkomen, zijn:

- Verstopping. Tegen de verstopping schrijft je arts je een laxermiddel voor. En je kan zelf letten op extra vezelrijke voeding.
- overgeven en misselijkheid
- sufheid of duizeligheid, verminderd reactievermogen
- droge mond
- jeuk

Heb je een vraag over je bijwerking? Bespreek het met je arts of vraag het aan je apotheker

Let op met deelnemen aan het verkeer

Ben je gewend om aan het verkeer deel te nemen met de fiets, de scooter, de auto of een gehandicaptenvoertuig en gebruik je een opioïde of medicinale cannabis?

Bespreek dit met je arts. Deze kan je vertellen wat mag en niet mag bij verkeersdeelname.

Kijk voor meer informatie over jouw medicijn en veilig deelnemen aan het verkeer op:

de website rij veilig met medicijnen

En op:

de website apotheek.nl

Let op! Gebruik je morfine, dexamfetamine of medicinale cannabis?

Dan gelden er regels vanuit de overheid voor verkeersdeelname. Lees meer over de regels,

Tips: Wat bespreek je met je arts?

Houd goed overleg met je arts over de werking van je opioïde. Bespreek met je arts:

- Of je autorijdt of een ander voertuig bestuurt
- Als je nog steeds pijn hebt ondanks je medicijn
- Als je je medicijn vaker, niet of juist minder hebt ingenomen.
- Als je de dosis van je medicijn wilt veranderen: afbouwen of juist verhogen.
- Als je andere pijnstillers erbij gebruikt, ook pijnstillers die je bij de drogist of apotheek hebt gekocht.
- Wanneer je (te veel) last krijgt van bijwerkingen.

Langdurig gebruik

Gebruik je lange tijd een opioïde? Dan went jouw lichaam daaraan. Dat heet 'gewenning'. Gebruik je steeds vaker een opioïde om een prettig gevoel te krijgen, dus niet tegen de pijn? Dan kan je verslaafd raken.

Lees ook de informatie over het verstandig gebruik van opioïden.

Naar verstandig gebruik van opioïden